

MINUTA

Dezbaterii publice - în format online - privind

- *Proiectul de O R D I N privind modificarea Ordinului ministrului educației nr. 3.691/2024 pentru aprobarea Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a examenelor de absolvire, licență/diplomă și disertație*
- *Proiectul de O R D I N privind aprobarea Metodologiei de alocare a fondurilor bugetare pentru finanțarea de bază și finanțarea suplimentară a instituțiilor de învățământ superior de stat din România pentru anul 2025*

Data desfășurării ședinței: 16 decembrie 2024

Interval orar: 10.00 - 11.30

Locul desfășurării pentru participanții din minister: Ministerul Educației, et. 1, Sala 43

Persoane înscrise:

Nr. crt.	Nume persoană înscrisă	Poziție/Organizație	Participare
1.	Cristian CHIRILĂ	Președinte FASDR	Absent
2.	Andreea-Alexandra TĂNASE	Secretar General FASDR	Absent
3.	Ana-Maria VODĂ	Vicepreședinte Politici Publice FASDR	Prezent
4.	Iuliana POPESCU	Doctor, KY Academy of Science / Education Committee (US)	Prezent
5.	Polixenia GRECU	Afilieră neprecizată	Absent
6.	Ginette Carmen BIOLAN	Părinte a 3 studente	Prezent
7.	Anca Monica ARDELEANU	Conf. univ. dr. & Prodecan probleme școlaritate și în relația cu studenții @ Fac. Administrație și Afaceri Univ. București	Prezent
8.	Felicia MOCANU	Jurnalist / Radio România Actualități	Prezent
9.	Cristian Laurențiu DUMITRU	Părinte al unui tânăr diagnosticat cu TSA, Certificat Handicap valabilitate permanentă & student anul III – Fac. Sociologie și Asistență Socială – Univ. București	Prezent
10.	Mirela Maria STANA	Realizator Radio România Cultural	Prezent
11.	Costin IONESCU	Jurnalist edupedu.ro	Prezent
12.	Mihai PETICILĂ	Jurnalist edupedu.ro	Prezent
13.	Claudia-Maria MIU	Președinte Senatul studenților – ASE București	Prezent
14.	Diana DUMITRAȘCU	Jurnalist TVR	Prezent
15.	Marius GUST	Asociația de Cultură, Cercetare și Dezvoltare Sustenabilă (ACCEDES)	Prezent
16.	Alexandru BAJDECHI	Institutul Quartet	Prezent
17.	Ioana IUGA	Reprezentant IIA Lotus Flower Counseling	Prezent
18.	Bogdan BICICĂ	Jurist și student - Univ. Ecologică București	Prezent
19.	Maria ANDRONIE	Prof. univ. dr. & prorector Univ. „Spiru Haret”	Prezent

Nr. crt.	Nume persoană înscrisă	Poziție/Organizație	Participare
		București	
20.	Ionela Rodica GĂLBENUȘ	Cons. Juridic ASE București	Prezent
21.	Laura PĂNOIU	Conf. univ. dr. & decan Fac. Management Marketing în Afaceri Economice - Rm. Valcea, Univ. „C. Brâncoveanu” Pitești	Prezent
22.	Sergiu COVACI	Președinte ANOSR	Prezent
23.	Leonard AZAMFIREI	Prof. univ. dr. & rector @ Univ. de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie „G. E. Palade” Târgu Mureș	Retras
Reprezentanți ai Ministerului Educației			
1.	Gigel PARASCHIV	Secretar de Stat	Prezent
2.	Daniela Vasilica BURGHILĂ	Director General DGIU	Prezent
3.	Elena Janina VÎLCEA	Director DGIU	Prezent
4.	Ion CIUCĂ	Director DGIU	Prezent
5.	Clara DRĂGHICI	consilier DGIU	Prezent
6.	Mihaela GANEA	consilier DGIU	Prezent
7.	Andreea MITRU	inspector DGIU	Prezent
8.	Roxana MAZILESCU	consilier DGIU	Prezent
9.	Florin POPA	consilier DGIU	Prezent

Dl. Gigel Paraschiv, Secretar de Stat, prezintă tema întâlnirii și contextul legal de desfășurare, în speță Legea nr. 52/2003 cu privire la dezbaterile publice, respectiv Legea învățământului superior nr. 199/2023 în contextul elaborării ordinilor de ministru supuse dezbaterii.

Se declară deschise dezbaterile, acordându-se cuvântul în ordinea înscrierii. Se menționează faptul că avem alături și reprezentanții presei.

Primul punct: **Proiectul de O R D I N privind modificarea Ordinului ministrului educației nr. 3.691/2024 pentru aprobarea Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a examenelor de absolvire, licență/diplomă și disertație**

Domnul Secretar de Stat precizează că primul proiect de ordin este o metodologie cadru așa cum spune de altfel și titlul, în baza acesteia fiecare universitate are obligația de a aproba propria metodologie. După adoptare acea metodologie devine legea după care se organizează examenul de finalizare.

Având în vedere că textul actual din actul normativ, a cărui modificare se intenționează a se efectua, reglementează cu privire la „una sau două probe”, există instituții de învățământ superior care au luat decizia de a renunța la elaborarea unei lucrări de licență. Deși este regretabil, acest examen de finalizare a devenit un examen aproape „banal”. Propunerea din proiectul de ordin are în vedere faptul că elaborarea și susținerea unei lucrări este o activitate complexă, prin care absolventul aplică practic ceea ce a învățat. Testarea similitudinii este o etapă obligatorie. De asemenea, în standardele ARACIS există precizări clare privind lucrarea de licență fiind formulate recomandări în acest sens.

Pentru științele juridice există aceste recomandări care se referă la elaborarea unei lucrări de licență. Această probă exista și în anul 2016 și în 2024, dar și anterior anului 2016. Nu este o noutate. Fiecare instituție de învățământ superior reglementa modul de verificare a cunoștințelor. Inginerul susținea lucrarea de licență și în același timp i se adresau întrebări de cultură tehnică. La final, acesta primea 2 note, una pentru lucrarea de licență și alta pentru verificarea cunoștințelor de specialitate.

Sunt invitați să ia cuvântul în ordinea înscrierii:

Dl. C. Chirilă și doamna Andreea-Alexandra TĂNASE - sunt absenți;

Domnișoara Ana Maria Vodă menționează că emiterea acestui ordin ar însemna o încălcare a autonomiei universitare. Studenții la drept se pregătesc pentru examenele de admitere în profesie. De asemenea, nu există suficienți îndrumători pentru aceste lucrări de licență.

Dl. Secretar de stat subliniază care sunt competențele ministerului, competențe enunțate de legiuitorul primar cu claritate în cuprinsul art. 36 alin. (2) din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare „(2) Examenele prevăzute la alin. (1) se organizează și se desfășoară numai de instituțiile de învățământ superior acreditate, pentru programele de studii acreditate, pe baza unui regulament propriu, aprobat de senatul universitar și care respectă metodologia-cadru, aprobată prin ordin al ministrului educației.” În ceea ce privește lipsa de îndrumători, acest aspect este de competența instituției de învățământ superior, aspect verificat atunci când se supun procesului de evaluare a calității. În baza autonomiei universitare nimic și nimeni nu împiedică o universitate să stabilească în ce constă o lucrare de licență, sens în care o astfel de lucrare poate să conștie inclusiv într-un studiu de caz. Un studiu de caz ar evidenția acumulările studentului.

Iuliana Popescu nu are propuneri.

Polixenia Grecu este absentă.

Carmen Biolan, prof. Anca Monica Ardeleanu - nu participă.

Dna Felicia Mocanu - jurnalist Radio România Actualități - susține faptul că „este clar că fiecare instituție de învățământ superior trebuie să decidă cum ar trebui să arate examenul de finalizare a studiilor. Din punctul de vedere exprimat reiese că lucrarea de licență este necesară într-o oarecare măsură. La facultățile cu profil artistic este necesar. Trebuie gândit foarte bine pentru a se găsi cea mai bună metodă, întrucât memorarea și redarea nu mai sunt de actualitate. Nu trebuie să punem în cărucia absolvenților niște ore de scris.”

Domnul Secretar de stat menționează că toată lumea se ferește de plagiat, astfel că obiecțiunile au fost formulate și în actualul context în care există teama de a plagia. Însă chiar și studenții de la drept trebuie să poată să particularizeze ce au învățat. Dacă două persoane au întrebări despre o problemă, reiese că există puncte de vedere diferite.

Cristian Dumitru - părinte - menționează că nu există prevederi referitoare la studenții cu dizabilități.

Domnul Secretar de stat propune completarea proiectului de ordin cu prevederi care să facă trimitere la actul normativ specific.

Mirela Stana - Radio România Cultural - nu intervine.

Dl. Costin Ionescu - jurnalist Edupedu - întreabă dacă există, pe lângă argumentarea emiterii actului normativ, o argumentare care a avut loc în debutul dezbaterii publice și a unei fundamentări scrise. De asemenea, dacă există o statistică a universităților care susțin examen de licență doar cu o probă.

Domnul Secretar de stat menționează că fiecare act normativ, în funcție de nivelul acestuia, are o motivare corespunzătoare, prezentul proiect de ordin are la bază un referat de aprobare, care nu a fost postat pe site. Din datele pe care le deținem s-a renunțat la lucrarea de licență la Facultatea de Drept din cadrul Universității din București, însă încet și alte facultăți adoptă această idee. În ceea ce privește momentul intrării în vigoare, orice modificare trebuie adusă la cunoștința cu 6 luni înainte de intrarea în vigoare. Dacă nu se prevede un termen în interiorul actului normativ, atunci se subînțelege că va intra în vigoare din momentul publicării în Monitorul Oficial al României.

Mihai Peticilă - jurnalist Edupedu - nu intervine.

Diana Dumitrașcu (TVR) nu intervine.

Doamna Ioana Iuga: „Nu am multe sugestii. Aplaud intervenția dumneavoastră.” Menționează, de asemenea, că a susținut două lucrări de licență, acest act reprezentând o maturizare a celui care termină. Punctează faptul că ne mirăm că analfabetismul există în România la cote alarmante. „Și noi am trecut prin această etapă a elaborării lucrărilor de licență, fiind primul lucru pe care-l pot aplauda deschis ca provenind de la Ministerul Educației. Sper ca acest demers să fie menținut pentru ca învățământul românesc să fie dus la cotele la care ar trebui să fie.”

Dl. B. Bică - student Universitatea Ecologică - nu exclude *de plano* lucrarea de licență, pe care, de altfel, ca absolvent, a elaborat-o. Propria lucrare de licență a devenit punctul de plecare al unui act normativ, medicii din România asigurându-se pentru malpraxis. Însă nu toate lucrările de licență se finalizează cu propuneri de lege. Este cunoscut proverbul „cărțile din cărți sunt scrise”, însă proba maturizării nu e atinsă prin susținerea unei lucrări de licență, ci prin examinarea riguroasă a cunoștințelor. Se întreabă ce maturitate să aibă un student la psihologie după ce a învățat 3 ani. Susține o astfel de modificare, dar aceasta ar trebui să fie predictibilă, să respecte prevederile Constituției, art. 15, respectiv art. 78. Menționează faptul că au fost înștiințați că vor da examen din 10 materii. Elaborarea unei lucrări de licență reprezintă un demers lipsit de previzibilitate, întrucât intrarea în vigoare a ordinului e prea abruptă, nemaifiind timp pentru elaborarea unei lucrări de licență.

Dna. Iuliana Popescu: „Eu predau în SUA. Lucrarea de licență nu este o lucrare de doctorat. În domeniul meu, domeniul biomedical, studenții mei au început să lucreze la lucrarea de licență încă de la începutul studiilor. Aceasta poate fi o parte dintr-un proiect de cercetare.” Aceasta îndrumă 2 studenți. Menționează, de asemenea faptul că dacă un profesor îndrumă 10 studenți nu se poate realiza o coordonare serioasă.

Dl. B. Bică: „Eu am avut succes absolvind o universitate privată. Am propus doar o amânare a intrării în vigoare a ordinului pentru a nu crea pe genunchi o lucrare de licență.”

Dl. Secretar de stat: Temele pentru lucrările de licență nu au fost încă distribuite. În concluzie, nu se schimbă cu nimic.

Consilierul juridic al ASE nu intervine.

În ceea ce privește punctul 2 al dezbaterii publice, respectiv **Proiectul de ORDIN privind aprobarea Metodologiei de alocare a fondurilor bugetare pentru finanțarea de bază și finanțarea suplimentară a instituțiilor de învățământ superior de stat din România pentru anul 2025**:

Dl. A. Bajdechi menționează faptul că o instanță de judecată a anulat prevederi similare. Subliniază faptul că o hotărâre judecătorească nu inventează o realitate juridică, ci o confirmă. „Acest ordin este întemeiat pe Legea nr. 199/2023, care nu face nicio referire cu privire la dreptul studenților doctoranzi de a primi bursă. Ministerul Educației este o lex tertia. Ministerul Educației combină Legea nr.199/2023 când e vorba de obligații, dar când e vorba de drepturi se prevalează de Legea nr.1/2011. Noi avem dreptul la finanțare de la buget. S-a emis și o ordonanță. Studenții au dreptul la bursă. Prin proiectul de ordin se păstrează aceeași formă, astfel că trebuie eliminate acele pasaje care se referă la bursă.”

Dl. Secretar de stat: „Există un proces pe rol. Se va recurge la căile de atac prevăzute de lege.”

Președintele ANOSR prezintă măsurile propuse: incluziunea studenților cu dizabilități - un nou coeficient. S-a completat lista cu un nou coeficient pentru finanțarea de bază pentru a stimula universitățile să sporească incluziunea studenților cu dizabilități. De asemenea, prevederi referitoare la rata absolvirii de către absolvenți.

Dl. Secretar de stat: „Dumneavoastră aveți calitatea de invitat la ședințele CNFIS. Aceste propuneri au fost formulate și în fața acestui consiliu?”

Președinte ANOSR: „Nu, datorită termenului.”

Dl. Secretar de stat: „Propunerile formulate sunt numeroase și de impact, practic s-a intervenit în toate clasele de indicatori. Nu cunoaștem cum au fost calculați și fundamentați. Practic, nu putem afirma că aceste propuneri sunt bune sau nu, dar trebuie analizate foarte bine pentru a determina dacă sunt viabile. Implementarea lor presupune inclusiv modificarea modului de raportare efectuată în prezent de universități. Datele trebuie verificate. Astfel, putem afirma că nu ne opunem acestor măsuri, dar nu se pot introduce indicatori care nu au fost verificați, pentru această nouă viziune trebuie o fundamentare. Vom înainta propunerile dumneavoastră la CNFIS, cât și la CNR. Este interesant modul de calcul pentru indicatorii de la cercetare. Precizăm faptul că această metodologie este o propunere a CNFIS.”

Față de cele de mai sus, Dl. SS Gigel Paraschiv declară ședința închisă ca urmare a epuizării subiectelor de discuție.